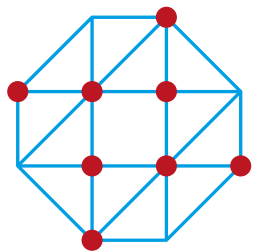

Vier jaar versnellen

Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie
met ICT

Resultaten vier jaar Versnellingsplan

Het Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT

Het Versnellingsplan had
drie concrete ambities:

Vierjarig programma

Het Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT was een vierjarig programma (2019-2022) dat werkte aan het beter benutten van de mogelijkheden die digitalisering biedt voor het hoger onderwijs in Nederland om zo bij te dragen aan de kwaliteit van het onderwijs.

Het initiatief voor het Versnellingsplan kwam vanuit de Vereniging Hogescholen, Universiteiten van Nederland en SURF, en werd gefinancierd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en in-kind bijdragen van deelnemende instellingen.

01 Aansluiting op de arbeidsmarkt verbeteren

02 Flexibilisering van het onderwijs stimuleren

03 Slimmer en beter leren met technologie

Kerncijfers 2019-2022

Vijf
partners

Universiteiten
van Nederland

€17,5
miljoen

voor 4 jaar
door OCW

€65
miljoen

in vier jaar in-
kind bijdragen

200+

mensen
meegewerkt

39

hogescholen en
universiteiten

Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie
met ICT

De resultaten van vier jaar innoveren

Er werd gewerkt in zeven zones en drie werkgroepen. Elke zone werd geleid door minimaal een aanvoerder vanuit een instelling, met ondersteuning van een verbinder.

Elke werkgroep had een projectleider en een community manager.

Faciliteren en professionaliseren van docenten

[Meer... >](#)

Versterken van digitale human capital

[Meer... >](#)

Flexibilisering van het onderwijs

[Meer... >](#)

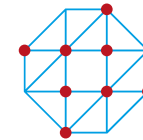
Naar digitale (open) leermaterialen

[Meer... >](#)

Veilig en betrouwbaar benutten van studiedata

[Meer... >](#)

Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie met ICT

Evidence-informed onderwijsinnovatie met ICT

[Meer... >](#)

Gezamenlijk koersen op versnelling

[Meer... >](#)

Werkgroep Toetsen op afstand

[Meer... >](#)

Werkgroep Digitaal onderwijs in praktijkvaardigheden

[Meer... >](#)

Werkgroep EdTech voor onderwijsinnovatie

[Meer... >](#)

Faciliteren en professionaliseren van docenten

Het continue verbeteren van onderwijs vanzelfsprekend maken.

Aan de zone Faciliteren en professionaliseren van docenten namen negentien instellingen deel. De zone richtte zich op de spil van onderwijsinnovatie: de docent. Hoe kan die docent zinvol ondersteund worden met kennis, vaardigheden en faciliteiten om de mogelijkheden van ICT in het onderwijs optimaal te benutten?

Belangrijkste resultaten:

> Toolkit Blend je onderwijs

In de toolkit Blend je onderwijs zitten concrete handvatten en hulpmiddelen voor het ontwerpen en implementeren van blended leren. Van werkvormen voor het ontwikkelen van een visie op blended leren tot geprekskaarten voor de activerende blend.

> Toolkit Bouwstenen effectieve docentprofessionalisering

[Meer... >](#)

> Proeftuinen voor professionalisering

De Proeftuinen voor professionalisering zijn (experimentele) professionaliseringsactiviteiten. Docenten en ondersteuners kunnen met de pakketten direct aan de slag. Ook zijn de bijbehorende placemats een handige basis om aan de slag te gaan met onderwijsinnovatie met ICT.

Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie
met ICT

Toolkit Bouwstenen effectieve docentprofessionalisering

Wil je als instelling effectieve docentprofessionalisering op het gebied van onderwijsinnovatie met ICT inrichten en evalueren? Gebruik dan de toolkit Bouwstenen effectieve docentprofessionalisering.

De toolkit is gebaseerd op het **Bouwstenenrapport 2.0** dat door praktijkonderzoek en literatuurstudie tot stand is gekomen.

[Download het rapport en de toolkit hier >](#)

Wat zit er in de toolkit?

✓ Handreiking

✓ Werkvormen

✓ Instructies

Versterken van digitale human capital

Sneller inspelen op de digitale transformatie

De productieve samenwerking tussen werkveld, onderwijs en onderzoek op het gebied van digitalisering stond centraal bij de zone Versterken van digitale human capital.

Belangrijkste resultaten:

> Digitale CompetentiePeiler

[Meer... >](#)

> Learning community tool

De Learning community tool geeft praktische handvatten voor de (door)ontwikkeling van een learning community

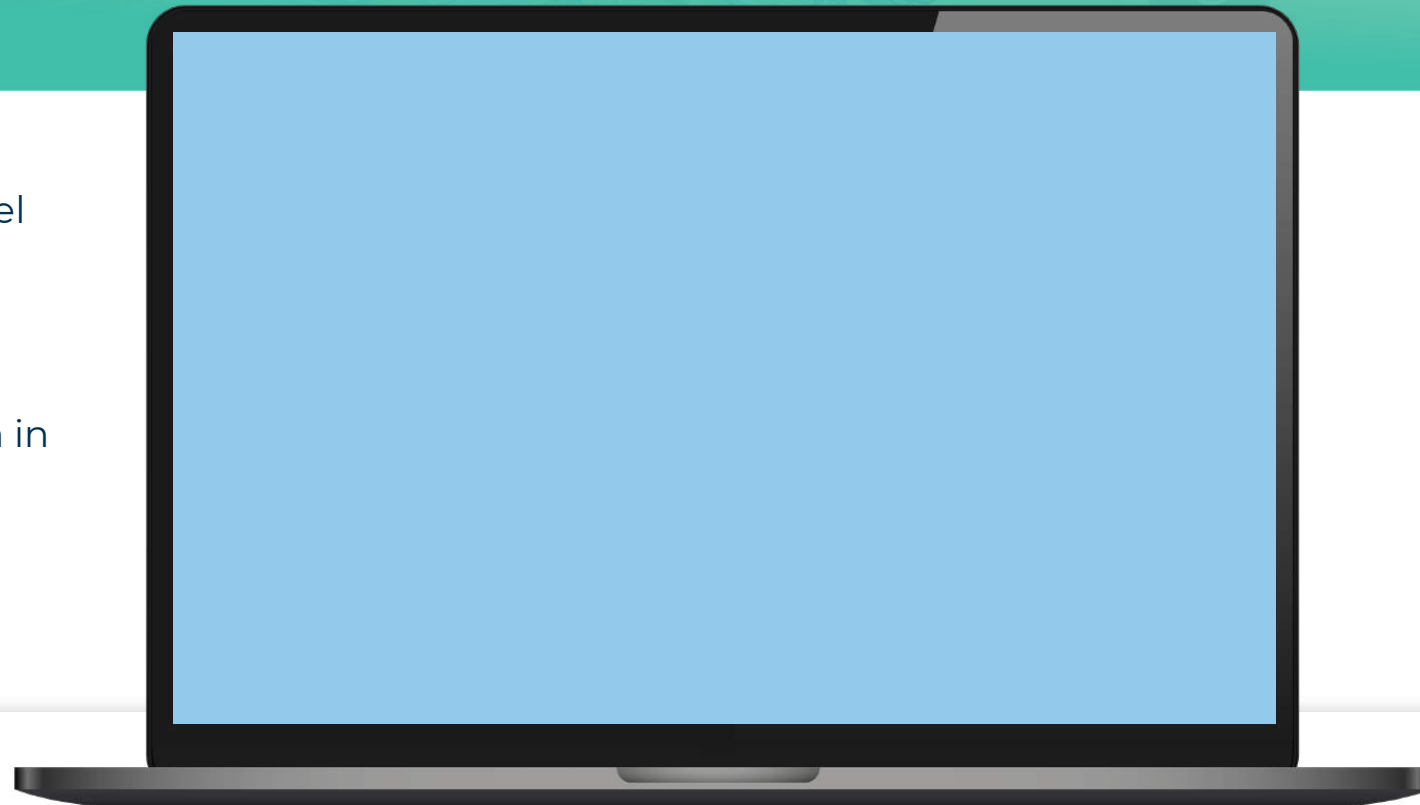
> Start, connect en check: samenwerking onderwijs en bedrijfsleven

De Start, connect en check tool geeft aanbevelingen voor het opstarten van een hybride leeromgeving

Digitale CompetentiePeiler

De vraag naar digitale competenties neemt in vrijwel alle beroepen toe. De zone **Versterken van digitale human capital** ontwikkelde de **Digitale CompetentiePeiler**. De Digitale CompetentiePeiler helpt bij de integratie van digitale competenties in competentieprofielen – in zowel opleidingsprofielen in het onderwijs als functieprofielen in het werkveld.

[Ga hier naar de tool >](#)

Een opleidings- of werkprofiel scannen op digitale competenties

Overzichtelijk maken welke digitale competenties nog missen

Zelf missende digitale competenties integreren in jouw profiel

Flexibilisering van het onderwijs

Een flexibeler systeem voor studenten

Studenten moeten buiten het standaard stramien kunnen studeren en met een druk op de knop zich kunnen inschrijven voor vakken bij een andere instelling dan hun eigen. Dat is het toekomstbeeld waar de zone Flexibilisering aan werkte met behulp van hun vier studentroutes.

Om die toekomst te kunnen realiseren, werkte de zone aan een aantal pilots en de onderwijskundige vraagstukken die bij flexibilisering komen kijken.

Belangrijkste resultaten:

> Pilot Studentmobiliteit

[Meer... >](#)

> Pilot Microcredentials

[Meer... >](#)

> Spel Samen Versnellen

Wil je van opleidingsroutes naar studentroutes? Speel dan Samen Versnellen, een teamtrainingsspel met realistische studentvragen uit de praktijk. Je krijgt inzicht in de impact van flexibilisering voor het onderwijs en organisatie.

> Impact flexibele studentroutes op kwaliteitszorg

> Bouwstenen voor flexibel onderwijs

Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie met ICT

Pilot Studentmobiliteit

Studenten moeten zich met een klik op de knop kunnen inschrijven voor vakken bij andere instellingen.

Dat was één van de ambities van de zone **Flexibilisering**. Om die ambitie te realiseren, heeft de zone gewerkt aan de pilot Studentmobiliteit.

In de pilot werkte de zone samen met SURF, de Kennisalliantie TU/e, WUR, UU, UMC Utrecht (EWUU) en Leiden-Delft-Erasmus (LDE). De pilot biedt studenten de mogelijkheid om zich in te schrijven voor vakken die de drie universiteiten gezamenlijk aanbieden. Op termijn moet dit mogelijk worden voor alle instellingen in Nederland.

In **deze one-pager** leggen we je in een notendop uit wat de pilot Studentmobiliteit inhoudt.

Pilot Microcredentials

34 hoger onderwijsinstellingen – waarvan 12 universiteiten en 22 hogescholen – deden mee aan de landelijke pilot Microcredentials van de zone **Flexibilisering van het onderwijs** en de **Vereniging Hogescholen** en **Universiteiten van Nederland**.

Microcredentialing

- het aanbieden van onderwijs in kleinere eenheden die afzonderlijk worden gecertificeerd
- stimuleert flexibilisering van het onderwijs en geeft herkenbare waarde aan het Leven Lang Ontwikkelenaanbod van instellingen.

Wat houdt de pilot in?

[Bekijk hier de video >](#)

Wat is een microcredential?

[Bekijk hier de video >](#)

PILOT
Micro
credentials

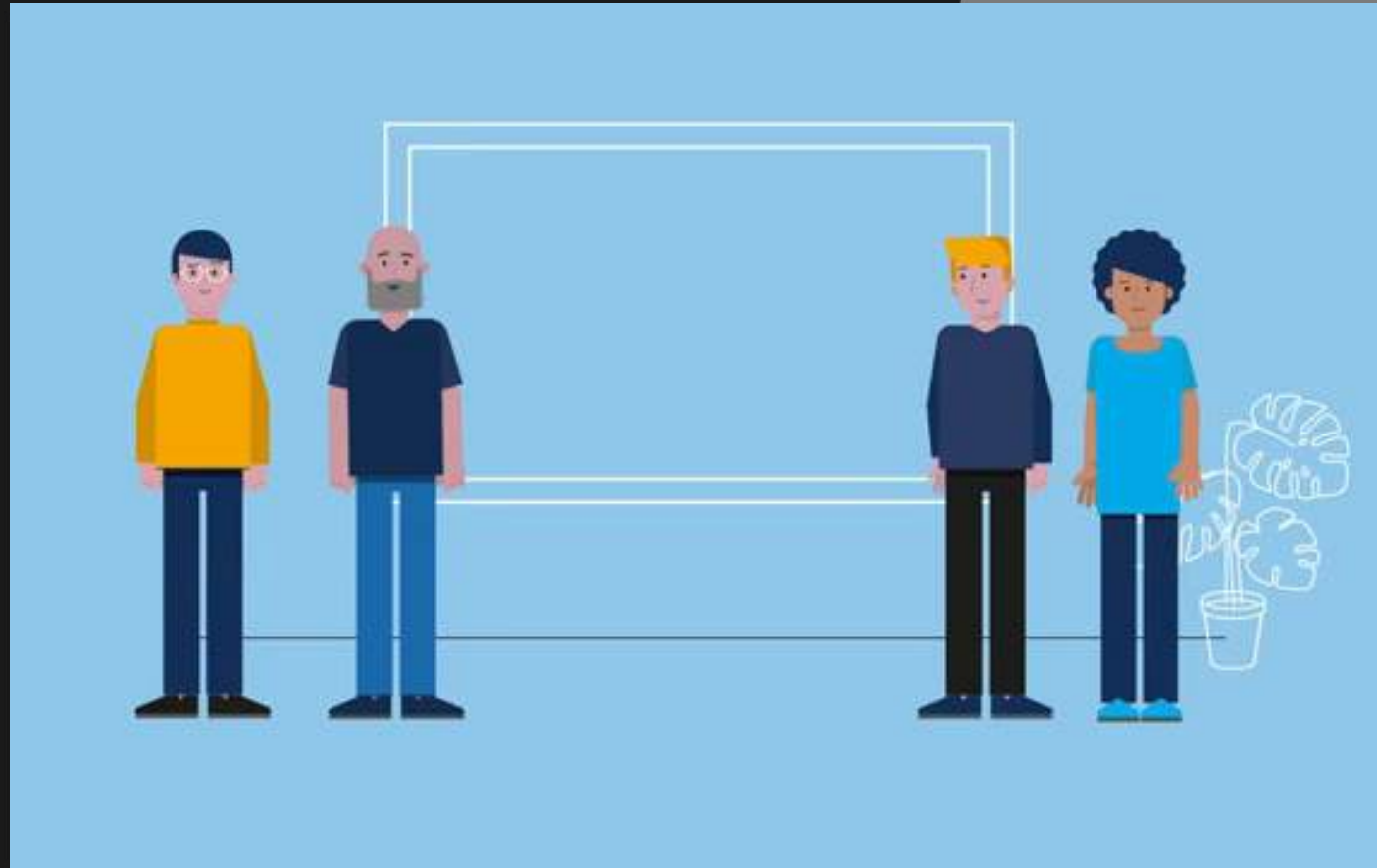
Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie
met ICT

Pilot Microcredentials

34 hoger onderwijsinstellingen en 22 hogescholen zijn aangesloten aan de landelijke pilot Microcredential Zone. De zone **Flexibilisering van Hoger Onderwijs** wordt ondersteund door de **Vereniging Hogescholen van Nederland**.

Microcredentialing

- het aanbieden van kleine, afzonderlijke eenheden die afzonderlijk kunnen worden gevolgd
- stimuleert flexibiliteit in het leren en geeft herkenbare kwalificaties. Ontwikkeld door de Vereniging Hogescholen van Nederland

Wat is een microcredential?

[Bekijk hier de video >](#)

Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie
met ICT

Pilot Microcredentials

34 hoger onderwijsinstellingen en 22 hogescholen zijn aangesloten aan de landelijke pilot Microcredentials Zone. De zone **Flexibilisering van Hoger Onderwijs** wordt ondersteund door de **Vereniging Hogescholen van Nederland**.

Microcredentialing

- het aanbieden van kleine, afzonderlijke eenheden die afzonderlijk kunnen worden gevolgd
- stimuleert flexibiliteit in het leren en geeft herkenbare kwalificaties. Ontwikkeld door de Vereniging Hogescholen van Nederland

Wat is een microcredential?

[Bekijk hier de video >](#)

Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie
met ICT

Naar digitale (open) leermaterialen

De optimale mix van leermaterialen kunnen bepalen en gebruiken

“In 2023 hebben docenten en studenten bij leer- en onderwijsprocessen de mogelijkheid een voor hun optimale mix van leermaterialen te gebruiken.” Zo luidde de ambitie van Digitale (open) leermaterialen.

Het werk van de zone resulteerde in concrete oplossingen voor docenten en studenten om hiermee aan de slag te gaan.

Belangrijkste resultaten:

> Kies wijzer je digitaal leer materiaal

Met de tool Kies wijzer je digitaal leer materiaal kom je erachter welk type leer materiaal je het beste kan inzetten bij de desbetreffende activiteit binnen je opleiding.

> Stappenplan Maak je eigen open tekstboek

Wil je een open tekstboek publiceren? Gebruik dan het stappenplan, vol met good practices, instructies voor en expertise over het publiceren van een open tekstboek

> Quickscan Gebruik open leer materialen

Ontdek met behulp van de Quickscan waar je instelling staat op het gebied van het gebruik van open leer materialen én welke vervolgstappen je het beste kan zetten.

Naar digitale (open) leermaterialen

De optimale mix van leermaterialen kunnen bepalen en gebruiken

“In 2023 hebben docenten en studenten bij leer- en onderwijsprocessen de mogelijkheid een voor hun optimale mix van leermaterialen te gebruiken.” Zo luidde de ambitie van Digitale (open) leermaterialen.

Het werk van de zone resulteerde in concrete oplossingen voor docenten en studenten om hiermee aan de slag te gaan.

Belangrijkste resultaten:

> Verduurzamingsstrategieën voor open leermaterialen

Steeds meer docenten maken, delen en hergebruiken open leermaterialen. In deze infographic zijn 16 strategieën verzameld uit mbo, hbo en wo die hebben bijgedragen aan een duurzame landing binnen de instelling.

Landelijk platform digitale leermaterialen - Pilot edusources

[Meer...](#)

Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie
met ICT

Landelijk platform digitale leermaterialen

– Pilot edusources

De zone Digitale leermaterialen startte een grootschalig, tweejarig project om de doorontwikkeling van het platform edusources (van SURF) te realiseren. Dit platform ondersteunt het maken, delen en hergebruiken van (semi-) open leermaterialen. Dit project was een intensieve samenwerking tussen de zone en de **werkgroep Bibliotheken Open en Online Onderwijs** en **SURF**.

Wat houdt de pilot precies in?

[Dat lees je hier >](#)

Met als focus:

- ✓ De doorontwikkeling van een landelijk platform voor samenwerken aan digitale leermaterialen;
- ✓ Een loket voor ondersteuning en een samenwerking in docentcommunity's
- ✓ 12 Deelnemende instellingen

Veilig en betrouwbaar benutten van studiedata

Een gemeenschappelijke taal om over studiedata te praten

Op een veilige en betrouwbare manier
studiedata benutten in het voordeel van
de student, met oog voor privacy en
ethiek. Dat was de ambitie van de zone
Studiedata.

Belangrijkste resultaten:

> Referentiekader Privacy en ethiek voor
studiedata en een explainer

[Lees meer hier >](#)

> [Doe-meer-met-studiedata.nl](#)

Op de website [doemeermetstudiedata.nl](#) vind je informatie voor
verschillende doelgroepen over wat studiedata precies zijn, op welke
manier je het kan toepassen en waar je op moet letten als je met
studiedata aan de slag wilt gaan.

> [Statistisch Handboek Studiedata](#)

Het online Statistisch Handboek Studiedata is een naslagwerk voor
iedereen die werkt met statistische toetsen in het hoger onderwijs.
Het handboek bevat toetsmatrices om te bepalen welke statistische
toets geschikt is voor jouw vraagstelling.

Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie
met ICT

Veilig en betrouwbaar
benutt
studied

Een gemeensch
taal om over stu
praten

Op een veilige en be
studiedata benutter
de student, met oog
ethiek. Dat was de a
Studiedata.

Belangrijkste
resultaten:

REFERENTIEKADER PRIVACY EN ETHIEK VOOR STUDIEDATA

y en ethiek voor
ner

data.nl

data.nl vind je informatie voor
t studiedata precies zijn, op welke
ar je op moet letten als je met

studiedata

studiedata is een naslagwerk voor
e toetsen in het hoger onderwijs.
om te bepalen welke statistische

Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie
met ICT

Evidence-informed onderwijsinnovatie met ICT

Kennisuitwisseling makkelijker maken

Docenten moeten hun onderwijs op een evidence-informed manier kunnen innoveren (met het gebruik van ICT). Dat was het doel van de zone Evidence-informed en leidde tot de volgende resultaten:

Belangrijkste resultaten:

> Position paper 'Nog beter onderwijs ontwikkelen'

Het onderwijs moet op zo'n manier vormgegeven worden dat de student optimaal ondersteunt wordt. In deze position paper gaan we in op hoe evidence-informed innoveren de kans op succesvolle innovaties in het onderwijs vergroot.

> Proeftuin Evidence-informed onderwijsinnovatie

Wil je aan de slag met onderwijsontwerp? Binnen de proeftuin 'Evidence-informed onderwijsinnovatie' gaat het over het onderwijsontwerp. In de daaropvolgende proeftuin, 'Effectiviteit van onderwijsinnovaties' kijken deelnemers kritisch naar de effectiviteit van de onderwijsinnovatie.

Gezamenlijk koersen op versnelling

Draagvlak creëren voor onderwijsinnovatie

Het koersteam zette zich in voor het creëren van bestuurlijk draagvlak. De ambitie van het Koersteam werd een efficiënter en toegankelijker systeem ontwikkelen voor digitale en open leermaterialen, waarbij onderwijsinstellingen de regie hebben. Hierin werkten ze samen met de zone Naar digitale (open) leermaterialen.

> Nationale aanpak digitale en open leermaterialen

In de Verklaring spreken de Nederlandse hoger onderwijsinstellingen af gezamenlijk te werken aan het maken, delen hergebruiken en inkopen van leermaterialen.

[Meer...](#)

Nationale Aanpak Digitale en Open Leermaterialen

Hoe kunnen hoger onderwijsinstellingen een efficiënter en toegankelijker systeem ontwikkelen voor digitale en open leermaterialen waarbij onderwijsinstellingen de regie hebben?

Om die vraag te beantwoorden heeft de zone **Gezamenlijk koersen op versnelling** in samenwerking met de zone **Naar digitale (open) leermaterialen** de afgelopen jaren gewerkt om tot een nationale aanpak voor digitale en open leermaterialen te komen.

De aanpak heeft geresulteerd in de **Verklaring Nationale Aanpak Digitale en Open Leermaterialen**, ondertekend door de Vereniging Hogescholen, Universiteiten van Nederland en SURF. In de Verklaring spreken de Nederlandse hoger onderwijsinstellingen af gezamenlijk te werken aan het maken, delen hergebruiken en inkopen van leermaterialen.

“We wilden als bestuurders van de Koerszone een thema oppakken dat vanuit bestuurlijk perspectief om regie vroeg. We wisten meteen dat we ons hiervoor wilden inzetten omdat de publieke waarden van het onderwijs hier in het geding zijn,”

aldus Theo Bastiaens,
rector magnificus van de Open Universiteit
en co-aanvoerder van het Koersteam,
samen met Elisabeth Minnemann
(Haagse Hogeschool).

Werkgroep Toetsen op afstand

Toetsen met een afstandsc component

Kennisontwikkeling en –uitwisseling op het gebied van plaats- en tijdsafhankelijk toetsen was het doel van de werkgroep Toetsen op afstand.

Om die ambitie waar te maken, leverde de werkgroep verschillende instrumenten op die daaraan bijdragen:

Belangrijkste resultaten:

> Leeromgeving programmatisch toetsen

De Leeromgeving programmatisch toetsen is bedoeld voor iedereen die meer wil weten over programmatisch toetsen of er praktisch mee aan de slag wil.

> Keuzetool Toetsen

De Keuzetool Toetsen helpt je bij het kiezen van de juiste toetsvorm. De tool is te gebruiken als een generieke handreiking om inzicht te krijgen in welke toetsvorm het beste past bij groepsgrootte en toetsdoel.

> Handboek In 5 stappen naar een itembank

In het handboek In 5 stappen naar een itembank staat een stappenplan met succesfactoren voor het gebruik van itembanken in het hoger onderwijs.

Wergroep Toetsen op afstand

Toetsen met een afstandscomponent

Kennisontwikkeling en –uitwisseling op het gebied van plaats- en tijdsafhankelijk toetsen was het doel van de werkgroep Toetsen op afstand.

Om die ambitie waar te maken, leverde de werkgroep verschillende instrumenten op die daaraan bijdragen:

Belangrijkste resultaten:

> Handreiking: onderscheid tussen onregelmatigheden en fraude

Wat is het verschil tussen fraude en onregelmatigheden? En hoe ga je hier als examencommissies mee om? Deze handreiking biedt examencommissies een praktische, stapsgewijze aanpak, als het vermoeden bestaat dat studenten de regels rond toetsing hebben overtreden.

Toekomstperspectief op (digitaal) toetsen en beoordelen

[Meer... >](#)

Toekomstperspectief op (digitaal) toetsen en beoordelen

Hoe ziet digitaal toetsen en beoordelen in het onderwijs er in 2027 uit?

De werkgroep **Toetsen op afstand** schetst in de publicatie Toekomstperspectief op (digitaal) toetsen en beoordelen de toekomstvisie van verschillende experts op het gebied van toetsen in het onderwijs. Ook komen de bijbehorende uitdagingen en mogelijke oplossingen aan bod in de publicatie. Het helpt onderwijsinstellingen, **SURF** en leveranciers om in gesprek te gaan over deze visie. Bij de totstandkoming van dit document zijn ruim 50 experts betrokken, waaronder de koplopers en wetenschappelijke experts op het gebied van (digitaal) toetsen.

Vijf dimensies vormen de kern van het toekomstperspectief:

Dimensie 1

Formatieve en summatieve functie van toetsen in balans

Dimensie 2

Toetsen en leren geïntegreerd en samenhangend, modulair waar wenselijk

Dimensie 3

Toetsen zijn authentiek, rijk en gevarieerd

Dimensie 4

Plaats- en tijdonafhankelijk toetsen, waar het leren faciliteert

Dimensie 5

Toetsproces in samenhang en in samenwerking gedigitaliseerd en georganiseerd

Benieuwd naar het toekomstperspectief?

[Download de publicatie hier >](#)

Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie
met ICT

Werkgroep Digitaal onderwijs in praktijkvaardigheden

Onderwijs van praktijkvaardigheden in digitale vorm

Hoe onderwijs je op digitale wijze praktijkvaardigheden, zoals de motorische interactie met mensen, dieren en instrumenten? Het vergaren van kennis en ervaring als antwoord op die vraag, was de ambitie van de werkgroep Praktijkvaardigheden.

Belangrijkste resultaten:

> Infographic VR voor praktijkonderwijs

Deze infographic helpt je op weg bij het gebruik van VR in vaardighedenonderwijs. De infographic bevat een stappenplan én geeft je een overzicht van de voordelen van VR.

> Modelling examples: Digitaal onderwijs in praktijkvaardigheden

De modelling examples over praktijkvaardighedenonderwijs bieden een inkijkje in de werkwijze en het proces van een innovatieproject van drie hoger onderwijsinstellingen.

Werkgroep EdTech voor onderwijsinnovatie

Nederland leidend maken op het gebied van onderwijstechnologie

Het hoger onderwijs en instellingen
beter ondersteunen met EdTech
(Educational Technology).

Het nauwer betrekken van EdTech
bedrijven bij onderwijsinnovatie om zo
EdTech en onderwijs dichterbij elkaar
te brengen, was een van de ambities
van de werkgroep.

Belangrijkste resultaten:

> Startup in Residence EdTech

[Meer... >](#)

> Maturity model voor
onderwijsinnovaties met EdTech

Het EdTech Maturity Model toont het niveau van volwassenheid van EdTech-processen in hoger onderwijsinstellingen, en helpt het gesprek vorm te geven om verder te komen.

> Onderzoek naar EdTech testbeds in Europa

Dit onderzoek geeft inzicht in EdTech ontwikkelingen in het onderwijs in de rest van Europa. In het rapport komen EdTech-projecten aan bod uit Zweden, Estland, België, Verenigd Koninkrijk en Finland.

Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie
met ICT

Startup in Residence EdTech

Startup in Residence EdTech is een programma voor onderwijsinstellingen die met startups willen samenwerken aan uitdagingen binnen het onderwijs, waarbij educatieve technologie een mogelijke oplossing biedt.

De eerste editie van het programma was een pilot van de werkgroep EdTech voor onderwijsinnovatie. Zes hogescholen en universiteiten formuleerden in samenwerking met de werkgroep hun challenge en werden gekoppeld aan een startup.

JointCyberRange

**Challenge based
learning
collaborations**

**Blended
learning
blueprint**

**Evaluation
respons rates**

**Marking
open-ended
exam questions**

**Academic
writing skills**

**Van de zes startups zijn er uiteindelijk drie
succesvol gaan piloten.**

[Download de publicatie hier >](#)

Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie
met ICT

Geleerde lessen van 4 jaar Versnellingsplan

Wees ambitieus

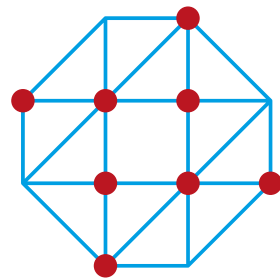
- Bevorder innovatie:
stimuleer het uitvoeren van experimenten/pilots
- Maak een langetermijnvisie:
een grote transitie is niet in 4 jaar afgerond
- Stimuleer samenwerking en
kennisuitwisseling tussen instellingen
- Steun experts en koplopers;
bevorder een cultuur van waardering voor
onderwijspioniers
- Werk in interdisciplinaire teams
(onderwijsbeleid, IT, onderwijsorganisatie,
docenten, studenten)

Wil je meer weten over
de mensen achter het
Versnellingsplan? Lees
dan de glossy

[Lees dan de glossy](#)

Versnellingsplan

Onderwijsinnovatie met ICT